

TDT, sigles de 'televisió digital terrestre'. No confongueu amb TNT, sigles de l'explosiu conegut com dinamita, encara que l'efecte de totes dues pugui ser semblant. Pot ser l'efecte de la TDT destructiu? Això és justament el que s'ha tractat d'aclarir al llarg d'aquest congrés, amb més ombres que certeses.

Por de la digitalització?

Hom pot dir-li por, prudència o certa reticència respecte a la gairebé imminent implantació de la televisió digital terrestre (TDT). Uns sentiments que, altrament, no estan renyits amb l'esperança que la nova tecnologia siga també capaç d'oferir alternatives al trist paisatge mediàtic que avui predomina a l'espai comunicatiu català. Per això, aquest XIV Congrés de Mitjans de Comunicació, emmarcat en la setmana dels Premis Octubre, ha estat titulat com "Qui té por de la digitalització? Els reptes de la nova televisió i la interacció digitals". Val a dir, tanmateix, que la paüra no ha estat tan gran; encara que en línies generals el futur no es mostre gaire clar, hi ha lloc per a l'optimisme.

Preparats per a l'apagada analògica? Amb ànim una mica malvolent, els implicats en aquesta mudança tecnològica s'han servit de la metàfo-

ra "apagada analògica" per fer referència a un canvi que no s'explica en termes clars i que tanmateix es presenta com inevitable. Inevitable i imminent, perquè està previst que les televisions analògiques, les de tota la vida, deixen de funcionar l'any 2010. Aleshores, si hom vol continuar mirant la televisió a casa seua, haurà d'haver adquirit un aparell amb descodificador del senyal digital. Però, alerta, perquè el descodificador no serà suficient per materialitzar totes les promeses que brinda la televisió digital pel que fa a la interactivitat. Per passar d'espectador passiu a usuari actiu i amb capacitat de decisió, caldrà integrar altres sistemes, a més del descodificador.

Estaran aquests sistemes a l'abast de tothom? Aquesta tecnologia, que sembla poder injectar democràcia en la televisió, serà tan assequible com ho són ara les pantalles analògiques? Pot la llei obligar els fabricants a proporcio-

nar als consumidors tot el necessari per gaudir sense problemes de la televisió digital? Són qüestions gens banals per a les quals, malgrat tot, no existeix encara resposta definitiva.

Època de canvi. La societat actual, que s'ha donat a conèixer per simplificació com a societat de la informació, en realitat, encara es troba en procés de trànsit, a cavall entre la societat industrial i la de la informació. Amb aquesta afirmació encetava la conferència inaugural el catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona Emili Prado. La digitalització que s'aproxima està, segons ell, marcada per dos elements fonamentals: una innovació tecnològica desbocada i una política reguladora, en moltes ocasions, no del tot adequada.

La societat es troba davant un canvi de paradigma social, cultural i polític. Segons Prado, avancem indeturablement cap al tot digital en xarxa, cap al que anomena el "gran magatzem universal cultural", un espai immaterial on tot estarà disponible amb la tecnologia i la capacitació necessàries. Una nova època definida per uns usuaris més actius, una major voluntat de participació, un major volum de continguts, més capacitat de decisió i més interactivitat.

Optimisme matisat. N'hi ha, però, qui no ho percep de la mateixa manera. A la taula dedicada a les perspectives polítiques de la digitalització, posaren l'accent en els riscos que pot comportar una digitalització deixada a la improvisació. Entre els ponents, la paraula més repetida fou, sens dubte, pluralisme. Per què pluralisme? Perquè una multiplicació de canals com la promesa per la TDT no significa, ni de bon tros, garantia de pluralisme. Aquest només pot ser garantit a través d'un ens públic fort i independent.

La manca de transparència en el model d'introducció de la TDT ha estat

Parlar d'Internet i mitjans de comunicació, es van aplegar, d'esquerra a dreta, la catedràtica Rosa Franquet, David Domingo i el director de *Vilaweb*, Vicent Partal. Moderava al periodista Salva Engulx.

Integrants de la taula "La TDT i les televisions locals". D'esquerra a dreta, Josep Àngel Guimerà, Juli Esteve, Rafa Xambó, que en aquesta ocasió exercia com a moderador, Vicent Palaci i Joan Vila.

un lloc comú en les diverses taules del congrés. Al voltant de la nova televisió digital prima sobretot la desinformació. Catalunya sembla, en aquest cas, l'única excepció. El seu Consell de l'Audiovisual ja projecta una campanya d'informació ciutadana sobre com i quan es farà la migració al digital, quins avantatges i quins problemes tindrà o què s'haurà d'exigir als fabricants i als instal·ladors.

Tant Josep Maria Carbonell, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya com la resta d'integrants de la taula coincidiren a dir que només un òrgan com aquest Consell de l'Audiovisual, independent, on tots els partits i grups mediàtics són presents, pot vetllar per la competència dels continguts, per la protecció del dret a la informació i a la llibertat d'expressió i per què tothom tinga una veu i un espai per tal que aquesta veu s'escolte.

Així doncs, sembla que una de les poques conclusions que es poden extreure pel que fa a la implantació de la TDT és que regular-la serà el major

repte. De fet ja ho és, com demostren els casos de Madrid i Balears, que han resolt ja els seus respectius concursos a favor d'empreses privades afins als governs autonòmics.

Preguntes que cerquen resposta.

Quin és l'actual mapa d'implantació de la TDT? Quin pes té el disseny de les demarcacions en la reconfiguració del terme "local" com s'entenia fins ara? Qui pot aconseguir una concessió per gestionar un canal digital? Aquests són els dubtes que van mirar d'esbrinar a la taula sobre TDT i televisions locals. En principi, els camins seguits per Catalunya, País Valencià i Balears semblen divergents, però acaben arribant a una cruïlla: en tots tres, diners i "amics" són fonamentals a l'hora d'aconseguir una concessió en concursos on el nombre d'aspirants i la competència són enormes.

La migració al sistema digital és obligada, però a quin preu? Quantes televisions locals, que emeten de fa vint anys, en quedaran al marge per no

entrar en cap demarcació o per què els seus competidors són més poderosos políticament i econòmicament? La gran incògnita, en boca de Juli Esteve, director d'InfoTV, és que si la multiplicació de canals és igual a la multiplicació del fem que consumim habitualment, caldria sospesar fins a quin punt una televisió digital és més desitjable que l'actual televisió analògica.

La digitalització del català. Malgrat les incerteses i l'escepticisme, cal confiar que aquest trànsit a l'era digital pot ser beneficiós. I ho serà si, com deia Josep Gifreu, catedràtic de comunicació de la Universitat Pompeu Fabra, es para esment a la producció local i es protegeix el patrimoni, si es fomenta com cal la presència del català amb polítiques de programació adients i, sobretot, si es desperta la consciència adormida de la societat civil, perquè si no és aquesta, qui demanarà una televisió digital catalana i en català?

Cristina Simón